

Η ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΕΝΑ ΝΕΟ ΜΕΓΑΛΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΠΛΑΝΗΤΙΚΟ ΕΓΧΕΙΡΗΜΑ (του Γιάννη Ζήση)

✘ Θεωρώντας το πλανητικό πεδίο ως πεδίο πνευματικής οντότητας και ενότητας είναι σημαντικό να κάνουμε δύο παρατηρήσεις:

Πρώτον, η ανθρωπότητα μπήκε οριστικά σε μία οικονομική κρίση έχοντας δρομολογήσει και την περιβαλλοντική κρίση παράλληλα.

Δεύτερον, υπάρχει ανάγκη για να αναδειχθεί η στάση της πνευματικής οντότητας ως ένα νέο πεδίο συντονισμού, ως η δυναμική της πνευματικής ολοκλήρωσης και ανέλιξης. Αυτό θα φέρει σε ανταπόκριση στη ζήτηση, την επίκληση στο παγκόσμιο επίπεδο των ανθρώπινων διαδικασιών. Δηλαδή εκείνο τον παράγοντα που στον πνευματικό ορίζοντα της ιστορίας του πνεύματος έχει προσεγγιστεί στο παρελθόν ως η εσωτερική, πνευματική και ψυχική οντότητα του ανθρώπου.

Πρόκειται για μια εσωτερική οντότητα που παραμένει στο χρόνο, που αναμένει όπως έλεγε ο Απόστολος Παύλος ως «η ελπίς της δόξης», [1] «εν τη ημέρα μεθ' ἡμῶν». Μέσα σε όλο αυτό τον κύκλο της εμπειρίας εκφράζει την αρχέτυπη πνευματικότητα πίσω από κάθε τι, εκφράζει την «απομονωμένη ενότητα» [2] και την ομαδικότητα και προσεγγίζει τον ορίζοντα στις δύο κατευθύνσεις:

1. ενωρώντας υπερβατικά πεδία ιδεών, αρχών και όψεων και
2. δρώντας μορφογενετικά στο πεδίο της εφέλκησης, σε μία νέα προοπτική, σε ένα νέο ορίζοντα, στη ζωή και τον κύκλο της εξέλιξης των μορφών.

Πάντα υπήρχαν στοχαστές που πρόσβευαν την αντίληψη για μία εσωτερική οντότητα, καθολική και εξατομικευμένη μέσα από την «αφθονία του πνεύματος», όπως θα έλεγε ο Πλωτίνος [3] ή «έχοντας διαπεράσει όλο αυτό το σύμπαν με ένα μέρος του εαυτού μου παραμένω» όπως έλεγε στην Μπαγκαβάτ Γκίτά του έπους Μαχαμπαράτα.

Στοχαστές -που υπήρξαν μέχρι και τον 20^ο αιώνα- εξέφραζαν αυτή την πνευματική πεποίθηση, όπως ο Άλφρεντ Νορθ Ουάιτχεντ [5], ο Σρι Αρμούντι [6], ο Εντμουντ Χούσερλ [7], ο Ανρί Μπεργκόν [8], Πήτερ Ουσπένοβιτς [9] Πιερ Τεντάρ ντε Σαρντέν [10], Ολβιερ Ράιζερ [11], Ρομπερτό Ασατζόλι [12], Άλμπερτ Σβάιτσερ [13] και άλλοι. Είναι το βαθύτερο μυστήριο που αναδύονταν μέσα από συμβολισμούς και που εκφραζόταν από παγκόσμιες οντότητες του πολιτισμού, της ιστορίας και της εξέλιξης σε όλους τους τομείς, είτε ήταν στο προσκήνιο, είτε στην ανωνυμία, ιγκόννιτο όπως θα έλεγε ο Σόρεν Κίρκεγκαρντ [14] και επαναλάμβανε ο Νικόλαος Μπερντιάεφ [15] Μόνο που τώρα πρέπει να προσδιορίσουμε ένα νέο ζητούμενο που θα αποκοδομεί στην «εσωτερική βεβαιότητα που προσβλέπει στο άπειρο».

Το νέο ζητούμενο δεν είναι να δημιουργηθεί μία απάντηση και μία κοσμοθεωρία ως απάντηση στην ιστορική κρίση της ανθρωπότητας και της φύσης, αλλά η Πνευματική Σύνθεση και Ολοκλήρωση προς μια νέα προοπτική, που υπερβαίνει ότι μπορεί να έχουμε βιώσει και εκφράσει πνευματικά στο παρελθόν. Είναι μία νέα αποδομημένη και απελευθερωμένη επίκληση και αναζήτηση στο πλαίσιο ενός Πλανητικού Λόγου, στο πλαίσιο μιας Κοσμικής Προοπτικής του Όντος με τη δυναμική ενός δυναμικού συντονισμού επέκεινα των εγχειρημάτων του παρελθόντος. Με τρόπο που να μην είναι ενδοτικός στο εφήμερο και στην παροδικότητα της κρίσης των μορφών, να μην είναι ενδοτικός στη ζήτηση, μέσα σε αυτή την αναδυόμενη εξωτερική τραγικότητα με όρους απόσπασης και αφαίρεσης, που να μην εμπνέεται από χωριστικότητα. Κυρίως, η δυναμική οφείλει να είναι έκφραση πνευματικής σύνθεσης.

Το ανθρώπινο πεδίο έχει την απόλυτη δική του ευθύνη, για τον ολοκληρωτισμό του υλισμού, που έχει προβάλλει ως μονόδρομο-πρότυπο, με όλες τις παραλλαγές του και λειτουργεί ως άρνηση απέναντι στη ζωή του πνεύματος, με όλη τη ματαιοδοξία και την εξουσιαστικότητα της, με όλη τη γοητεία και την αυταπάτη. Απέναντι σε αυτή την υλιστική καταβαράθρωση, το πνεύμα οφείλει να εγείρει τη δική του αντίσταση, πρωταρχικά ως αντίσταση συνειδητότητας, πνευματικής ακεραιότητας και σύνθεσης.

Το πνευματικό λοιπόν αυτό εγχείρημα μπορεί και πρέπει να κατευθύνεται στην αναφορά ή την εντύπωση του καθαρού Λόγου από τη θέληση για το καλό και σε μία ανανεωμένη οραματική προσήλωση της ψυχής, ομαδικά ακέραια και πνευματικά ουσιαστική ως έκφραση θυσίας και ευδαιμονίας σαν πνευματικής φύσης της Μονάδας ή της Ζωής στο Όλο του πνευματικού ορίζοντα, στη βαθειά εντύπωση του Πλανητικού Λόγου και στη δυναμική του Λόγου σοφίας, αφαίρεσης, συσταύτησης και σύνθεσης.

Το εγχείρημα αυτό προϋποθέτει – από μέρους της ανθρωπότητας – την ελευθερία, την ευθύνη και την καταστάλαξη της Πνευματικής Προσέγγισης, στην αλλαγή πολιτισμού και στην αναγνώριση των εκφραστών της πνευματικής ακεραιότητας και σύνθεσης. Το εγχείρημα αυτό προϋποθέτει την εμμονή με όρους υπερβατικότητας και αναφοράς στο πνεύμα ως συντελεστή των ρυθμών και των κύκλων της ζωής και του πολιτισμού.

Το εγχείρημα αυτό προϋποθέτει πνευματική επικοινωνία και αλληλοαναγνώριση, ελευθερία από την επιρροή της παγκόσμιας κρίσης που διαμορφώνει μια πανανθρώπινη και πλανητική δέηση ή επίκληση και ζήτηση. Το εγχείρημα αυτό προϋποθέτει Πνευματική Παρουσία και δικαιοσύνη, ελευθερία από τις μεταπτώσεις στο πεδίο εντάσεων των μορφών. Προϋποθέτει την απόσπασση του Λόγου ως θεμέλιο του διηγετικού της ζωής και της βιωσιμότητας, μεταμορφωτικού και ελεύθερο από τις τροποποιήσεις της μορφής, της επιθυμίας και της σκέψης. Είναι ένα εγχείρημα πνευματικής εντύπωσης, επαφής και ανέλιξης, όπου το πνεύμα ανακτά τον εαυτό του, ομαδικά και Ενωτικά, ελεύθερα από την κρίση οδύνης με όρους όμως σύνθεσης που αρνείται κάθε χωριστικότητα και που δεν εκλαμβάνει την αυτοαναφορικότητά του ως χωριστική αυταρέσκεια και αναληψία.

Χρειάζομαστε ένα εγχείρημα ακεραιότητας και ακεραιότητας ή καθοριστικότητας του υπερβατικού που να μην ενσωματώνεται αυτοαντιστροφικά, παλινδρομικά και ιζηματικά ή υπολειμματικά στο στρεβλό υλικό και στη στρεβλή δυναμική που γεννά τις κρίσεις. Γι' αυτό και απαιτείται αυτή η εξαιρετική και διακριτική ελευθερία από την επίκληση που διαμορφώνει η οδύνη παρά το γεγονός της βαθειάς ενότητας και του βαθύτατου μερισμού της ένθεης συμμετοχικότητας του πνεύματος και της οικειότητας του Λόγου ή της Αγάπης ως ζωής και ενέργειας ακεραιότητας του όντος σε κάθε τι, ως εώτερης Χριστότητας και Πατερικότητας που μπορεί και λειτουργεί με μια ορμή ακτινοβόλας συμπόνιας, η οποία συμπεριλαμβάνει και την αφαίρεση, την αποδόμηση των στρεβλών υλικών και δυναμικών.

Η αποδόμηση δεν είναι το πρόβλημα. Το πρόβλημα υπήρξε ο παρατεταμένος ολοκληρωτικός υλισμός σε κάθε του όψη και σε κάθε τομέα. Γι' αυτό πρέπει να αναπτυχθεί η ακεραιότητα του πνεύματος *en δράση*, ως θεμελιακό προσδιοριστικό και σαν εξέλιξη ο' έναν Δρόμο Ανώτερης Εξέλιξης, ο' ένα δρόμο πνευματικής εντύπωσης, προσέγγισης και επαφής.

Το εγχείρημα πρωταρχικά δεν είναι η έκφραση και η διατύπωση αυτής της νέας πραγματικότητας ή πνευματικότητας όσο είναι η βιωματική της.

Το φυσικό πεδίο και οι φυσικές μορφές εμφανίζουν αναλογικά μικρή σημαντικότητα, στο βαθμό που δεν λειτουργούν μετουσιωτικές διαδικασίες – και στο βαθμό που δεν μπορούν να εκφραστούν μεταμορφωτικές διαδικασίες που απαιτούν μια ουσιαστική προσέγγιση και παρουσία του πνεύματος από πλευράς των υποκειμένων. Στο βαθμό αυτό, το πεδίο αυτό, περιορίζει τη σημαντικότητά του, δεν λειτουργεί ως αρχή ή ως στοιχείο και δεν έχει ουσιαστική ιερότητα, απηχεί ένα ένοικο που βρίσκεται σε ένα τιτανικό παίγνιο τραγικό. Αυτό έγινε κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και θα γίνει με την μορφή της πολυδιάστατης κρίσης που ξεδιπλώνεται, με αίτια σε όλο το φάσμα των πεδίων και με αιτιατό στο πεδίο της ανθρωπότητας και της φύσης.

Είναι σημαντικό για τους εκφραστές του πνεύματος να επιβεβαιώσουν αυτή την πνευματική αίσθηση αναλογίας και έμφασης. Να αναδείξουν την κατανόηση της εσωτερικής κλιμάκωσης της σημασίας και της αντίληψης της αντιμετώπισης των αιτιών και όχι των αποτελεσμάτων. Από αυτό προκύπτει η επείγουσα ανάγκη για πνευματική σύνθεση, για αναφορά στην πηγή και στην καθ' ἡμᾶς ψυχή, ως προς το πνεύμα και τη Μονάδα και στην καθ' ἡμᾶς πνευματική συλλογικότητα προς τον «Ότιο του Πατρός», ως ολότητα, ως εκπορευτική πηγή του Λόγου.

Για να χρησιμοποιήσουμε τον όρο του Πλωτίνου [16] που λειτουργήσει ως βάση της τριαδικής και της δυαδικής θεωρίας του Χριστιανισμού, πρέπει να υπάρξει «αναφορά στο πεδίο εκπήγασης», η γέφυρα επιστροφής, που ονομάζεται από άλλους Ίριδα, ή Ανταγκάρανα στην εκπήγαση, στην εστία της εκπήγασης και στη φύση της.

Πρέπει να νοήσουμε και το πεδίο της εκπήγασης σαν μέρος του πνευματικού εγχειρήματος, ενός διευρυνόμενου, εξελισσόμενου εγχειρήματος. Το πεδίο αυτό της εκπήγασης είναι κατ' αναλογία όπως εκφράζεται στην τελευταία προσευχή του Χριστού, στο κεφ. 17 κατά Ιωάννη. Είναι ένα πεδίο υπερβατικής αλληλοεπιχώρισης, και δω ακριβώς εμφανίζεται και πάλι η διαφοροποίησή Του από τον κόσμο, από την εκκοσμικευμένη μορφή και διαδικασία, την εκκοσμικευμένη αισθαντικότητα, σκέψη, επιθυμία, ζήτηση και επίκληση ή δέηση.

Είναι η προσευχή της ψυχής προς το πνεύμα και δια του πνεύματος, ο' έναν αγώνα πνευματικής σύνθεσης και ακεραιότητας που υποστηρίζει την αφαίρεση, υποστηρίζει τη συνταύτιση και αποτελεί το θεμέλιο της «πνευματικής ασφάλειας».

Φυσικά σε αυτή την πνευματική επικοινωνία δεν θα πρέπει να αναμένει κανείς το κέρδος του ονόματος ή της μνήμης, είναι ένα εγχείρημα αμέριστα προσηλωμένο στην πνευματική και όχι στη υλική διάδοση. Αυτό σημαίνει ότι είναι προσηλωμένο στη διάδοση αρχών, ιδεών και όψεων, που αναδύονται μεταμορφωτικά, εξελικτικά και μορφολογικά, όψεις ασύμβατες με το φάσμα το σύγχρονο, λειτουργικό, θεατρικό και εννοιολογικό τοπίο, το οποίο είναι επικεντρωμένο στην κρίση.

Εδώ, η πνευματική γνώση, διάκριση και σοφία, είναι καθοριστική και βοηθάει στην αποκατάσταση μιας ισορροπίας, που δεν θα παρεκκλίνει της ενέργειας στα εφήμερα και παροδικά πεδία των διαδικασιών της κρίσης στη μορφή αλλά θα τα εντοπίσει στην κατεύθυνση της αντιμετώπισης των πνευματικών αιτιών.

Υπάρχει ανάγκη για πνευματική «δεξιότητα σε δράση» και αυτό σημαίνει, για μία νέα πνευματική στάση, ελευθερία από τον κύκλο των μορφών, μέχρι να καθοριστεί η ολότητα του πεδίου της κρίσης, μέχρι η κρίση να αποτελέσει πνευματική καταστάλαξη και όχι μόνο Νέμεση και συνέπεια για την ύβρη ή ένα ακόλουθο καρμικό αιτιατό ή ένα «τρίστορατο» ή ένα «όρος της Ειμαρμένης» όπως θα έλεγε ο Χάιντενλιν. [17]

Αναφορές

[1] Απόστολος Παύλος, “Προς Κολοσσαείς”, Κεφ. Α, 27

[2] Μπέιλη Αλίκη, “Εκπαίδευση στη Νέα Εποχή”, εκδόσεις ΚΕΔΡΟΣ

[3] Ubaldo Nicola, “Ανθολογία της φιλοσοφίας”, εκδόσεις ΕΝΑΛΙΟΣ, 2007, σελ. 123

«Πλωτίνος: τέλειος καθώς είναι, αφού δεν ψάχνει τίποτε, δεν κατέχει τίποτε, δεν έχει ανάγκη από τίποτε, ξεχειλίζει, θα λέγαμε και η υπεραφθονία του, ξεκινά μια καινούργια πραγματικότητα. Έτσι λοιπόν, το Όν είναι ένα δεύτερο Αυτός και γι' αυτό δημιουργεί εκείνο το οποίο του μοιάζει, βγάζοντας την άφθονή του, αλλά ακόμη και η εικόνα του Όντος αντιστοιχεί ο' Εκείνον ο οποίος εκχύνεται πριν από το Όν»,

[4] Μπαγκαβάτ Γκίτά, εκδ. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ΗΛΙΟΣ, 1998,

[5] Whitehead Alfred, “Δημιουργική θρησκεία”, εκδ. ΔΡΟΜΟΣ, 2009,

[6] Sri Aurobindo, “Το αίνιγμα αυτού του κόσμου”, εκδ. Πύρινος Κόσμος, 2006,

[7] Husserl Edmund, “Η φιλοσοφία ως Αυστηρή Επιστήμη”, εκδ. ΡΟΕΣ, 2000, “Η κρίση του Ευρωπαίου Ανθρώπου και η φιλοσοφία”, εκδ. ΕΡΑΣΜΟΣ, 1991,

[8] Bergson Henri, “Εισαγωγή στη φιλοσοφία”, εκδ. ΔΙΦΡΟΣ, 1962,

[9] Ouspensky, P. “Tertium organum Ο τρίτος κανόνας της σκέψης”, εκδ. Πύρινος Κόσμος, 2005,

[10] Teilhard de Chardin, “Το Ανθρώπινο Φαινόμενο”, εκδ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΔΗ,

[11] Reiser Oliver, 2009, Η ΣΥΝΘΕΣΗ ΩΣ ΕΡΓΟ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ,

[12] Assagioli, Roberto, 2009, ΨΥΧΟΣΥΝΘΕΣΗ: ΑΤΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ,

[13] Schweitzer Albert, “Ιστορία της έρευνας του βίου του Ιησού”, εκδ. ΑΡΤΟΣ ΖΩΗΣ, 1982 “Ιστορία της Ινδικής φιλοσοφίας”, εκδόσεις ΩΡΟΡΑ, 1994,

[14] Ubaldo Nicola, “Ανθολογία της φιλοσοφίας”, εκδ. ΕΝΑΛΙΟΣ, σελ. 387, 2007

«Σόρεν Κίρκεγκαρντ: Αλλά επειδή ένα άτομο είναι διαμορφωμένο τόσο απόλυτα και απεριόριστα μέσω της δυνατότητας, πρέπει να είναι ειλικρινές μπροστά στη δυνατότητα και πρέπει να έχει πίστη. Όταν λέω πίστη εννοώ εδώ αυτό που κάποτε ο Χέγκελ προσδιόρισε, με τον τρόπο του πολύ σωστά: η εσωτερική βεβαιότητα που προσβλέπει στο άπειρο. Αν οι αποκαλύψεις της δυνατότητας αντιμετωπιστούν με ειλικρίνεια, η δυνατότητα θα αποκαλύψει όλα τα πεπερασμένα πράγματα, εξιδανικεύοντας τα όμως στην μορφή του αείρου, και θα ριξεί στην αγνότητα το άτομο που άσχετο του άσχετο, από την πλευρά του, δεν θα την νικήσει στην πρόβλεψη της πίστης»,

[15] Μπερντιάεφ Νικόλαος, “Αλήθεια και αποκαλύψη”, εκδ. ΔΩΔΩΝΗ, 1990,

[16] Πλωτίνος, “Εννεάδες”, εκδ. ΚΑΚΤΟΣ, 2000,

[17] Χάιντενλιν, “Ποίηση επιλογές”, μεταφραση Παπατσώνης

Γιάσης Ζήσης, συγγραφέας

16 Σεπτεμβρίου 2010